Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!

Birourile de anunciuri.
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maass), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannenberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulu inserțiunilorŭ: o seriă garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. seu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu anu 40 francĭ, pe șése luni 20 francĭ, pe trei luni 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unu anŭ 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unu anu 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. seu 15 bani.
Atâtu abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 134. Brașovŭ, Sâmbătă 18 (30) Iunie 1888.

Nou abonamentŭ la „GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu 1 Iulie 1888 st. v. se deschide nou abonamentŭ la care invitâmu pe toți amicii și sprijinitorii foiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ 3 fl.
pe șese lunĭ 6 fl.
pe unŭ anu 12 fl.

Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ 10 francĭ,
pe șese lunĭ 20 francĭ,
pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, să binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei".

Brașovŭ, 17 Iunie st. v. 1888.

Prințulŭ moștenitorŭ Rudolfŭ și-a terminatŭ călĕtoria sa în Bosnia și Herțegovina. Pretutindenĭ prințulŭ a fostŭ primitŭ în modulŭ celŭ mai simpaticŭ de cătră poporațiune.

Bosniacii și Herțegovinenii sunt mulțumițĭ cu îngrijirea ce se dă desvoltării și intereselorŭ lorŭ de cătră administrația provinciilorŭ ocupate. Póte că și posițiunea esceptională a acestorŭ provincii a contribuitŭ ca guvernulŭ comunŭ sĕ-șĭ dea așa mare silință spre a introduce acolo o administrațiă cum se cade, dér faptŭ este că stările ce s'au creatŭ de unŭ șirŭ de anĭ poporațiunei din Bosnia și Herțegovina au devenitŭ pentru ea fórte suportabile.

Inainte cu vr'unŭ anŭ și jumĕtate ne spunea unŭ oficerŭ, care a trăitŭ în Bosnia timpŭ mai îndelungatŭ, că decă vorŭ merge lucrurile totŭ așa înainte cu cea mai mare crutare a intereselorŭ culturale și economice ale poporațiunei slave și mahomedane, atuncĭ peste vreo 5—6 anĭ Bosniacii ne vorŭ întrece pe noi Ardelenii în tóte privințele.

Este durerosŭ a-o mărturisi, dér nu e decâtŭ curatulŭ adevĕrŭ, că în Bosnia și Herțegovina s'a introdusŭ o administrațiune dréptă și binefăcĕtóre, că acolo se respectă legile, și interesele poporului, pe când la noi în Ardélŭ adĭ de orĭ și ce se póte vorbi, numai de acéstă respectare nu.

Și totușĭ se plângea mai deunădĭ „Pesti Naplo" asupra inginerilorŭ și architecțilorŭ austriacĭ, carĭ au făcutŭ la Rosalii o escursiune în Bosnia, pentru că au vorbitŭ în publicŭ cu însuflețire de „spiritul adevĕratŭ austriacŭ," ce conduce guvernulŭ Bosniei. Fóia unguréscă cerea ca pentru completa fericire a provinciilorŭ ocupate sĕ domnéscă acolo în egală mĕsură și „spiritulŭ maghiarŭ," manifestându-se prin acésta caracterulŭ lorŭ dualistŭ.

Nu voimu sĕ cercetămŭ decă creațiunile din Bosnia au fostŭ pĕtrunse numai de spiritŭ austriac și decă ministrulŭ Beniaminŭ Kallay, care este Maghiarŭ din creștetŭ până 'n tălpĭ, n'a băgatŭ într'însele și ceva spiritŭ maghiarŭ. Dér fără a voi sĕ premărimŭ spiritulŭ conducĕtorŭ alŭ guvernului bosniacŭ, întrebămŭ: cum vine, că aicĭ în Ardealŭ, unde domnesce numai spiritulŭ maghiarŭ în administrațiă stămŭ adĭ mai rĕu ca Bosniacii, că poporulŭ nostru nu este mulțumitŭ cu tractarea ce-o întêmpină și cu îngrijirea ce i se dă pe terĕmulŭ culturei orĭ alŭ intereselorŭ sale economice?

„Dintre unŭ milionŭ și 336 mii de locuitorĭ ai Bosniei — esclamă „Pesti Naplo", — nu suntŭ nicĭ cincĭ la sută, carĭ sĕ aibă cunoscință de aceea, că guvernulŭ acestorŭ țĕrĭ este austro-ungarŭ, ei cunoscŭ numai pe „Austrianchii"; despre Maghiarĭ vorbescŭ așa, ca despre Francesĭ, Englesĭ seu despre altă națiune. Acésta trebue sĕ înceteze și încă astfelŭ, că la tóte ocasiunile festive când se arboréză stegulŭ negru-galbĕnŭ pe clădirile publice sĕ fiă aședatŭ lângă elŭ și stegulŭ unguréscŭ!"

Fiă așa cum doresce „Pesti Naplo"; dér cum remâne cu faptulŭ că Bosniacii n'au simpatii pentru Ungurĭ și că vorbescŭ numai de „Austrianchii"? Cu sila nu se póte câștiga simpatia unui poporŭ și tâlfăirea stegului unguréscŭ pe lângă celŭ împĕrătescŭ pe zidurile publice bosniace póte da o espresiune esterióră caracterului dualisticŭ alŭ monarchiei, dér nu credemŭ că va înmulți procentele acelorŭ Bosniacĭ, carĭ sĕ vorbéscă cu simpatiă de Ungurĭ.

Pentru ca sĕ sémtă Slavii bosniacĭ acésta simpatiă ar trebuĭ înainte de tóte ca „spiritulŭ maghiarŭ" sĕ-șĭ câștige popularitate la Slavii din Ungaria, ar trebui sĕ se ducă vestea în tótă peninsula balcanică, că administrația unguréscă este în adevĕrŭ dréptă echitabilă și binefăcĕtóre pentru tóte popórele nemaghiare.

Dér așa ce se afle Bosniacii? Că frațilorŭ lorŭ din Ungaria li se impune pe tóte terenele limba maghiară, că statulŭ nu contribue cu nimicŭ pentru înaintarea culturii lorŭ, că interesele lorŭ economice suntŭ urgisite, că de aceea domnesce între ei cea mai mare nemulțămire?

Decă guvernulŭ țĕrii unguresci ar fi condusŭ celŭ puținŭ de atâta spiritŭ de dreptate și de echitate față cu naționalitățile, de câtŭ se conduce guvernulŭ actualŭ din Austria, atuncĭ de sigurŭ că s'ar fi dusŭ vestea bună despre Ungurĭ și în Bosnia și nu s'ar vorbi acolo numai de „Austrianchii."

Deschiderea dietei prussiane.

In 27 Iunie a. c. s'a sĕvêrșitŭ asemenea cu mare pompă deschiderea dietei prussiane de cătră noulŭ Domnitorŭ alŭ Prusiei. Nicĭ principii germanĭ, nicĭ membrii consiliului federalŭ n'au luatŭ parte la acéstă solemnitate. Numai miniștrii și demnitarii Prusiei. Inaintea Regelui Wilhelm II au fostŭ purtate insemnele Prusiei. Generalulŭ Blumenthal a purtatŭ de astădată stegulŭ galbenŭ prusescŭ cu vulturulŭ negru. După elŭ mergea mareșalulŭ Moltke îmbrăcatŭ în mantaua purpurie a cavalerilorŭ din ordinulŭ vulturului negru. Imediatŭ după Moltke venea Regele.

Totŭ Bismarck i-a predatŭ lui Wilhelm II *discursulŭ tronului*, care în liniamentele principale este de următorulŭ cuprinsŭ:

După ce regele amintesce perderea durerósă a tatălui sĕu, mulțumindŭ pentru dovedile de simpatiă ce i s'a datŭ din incidentulŭ morții sale, dice că a adunatŭ pe representanții Prusiei spre a depune înaintea lorŭ *jurămentulŭ pe constituția*, pe care promite că o va păzi cu tăria neatinsă și că voiesce sĕ guverneze în consonanță cu constituția și cu legile. „Așa se îmĭ ajute Dumnedeu!"

După depunerea acestui votŭ solemnelŭ, mesagiulŭ amintesce că împĕratulŭ Wilhelm I a creatŭ Prusia de astădĭ, realisândŭ nisuința poporului prusianŭ spre uitatea națională. Tatălŭ sĕu, împĕratulŭ Fridericŭ și-a însușitŭ politica și opera bunicului sĕu și elŭ (Wilhelm II) e decisŭ a-i urma pe acéstă cale pe terĕmulŭ guvernării Prusiei ca și în politica imperială.

Ca regele Wilhelm I voiesce și Wilhelm II conformŭ votului sĕu sĕ respecteze fidelŭ și conscienciosŭ drepturile parlamentului și sĕ le scutéscă, asemenea și drepturile constituționale ale corónei.

„Departe de mine — continuă mesagiulŭ — de a voi sĕ neliniștescŭ încrederea poporului în continuitatea stărilorŭ nóstre legale prin nisuințe pentru *estinderea drepturilorŭ corónei.* Esistența legală a drepturilorŭ mele, pe câtŭ timpŭ va fi respectată, ajunge spre a asigura vieței de statŭ acea mĕsură a *influinței monarchice*, de care are trebuință Rusia, conformŭ desvoltării sale istorice, a compunerei sale de adĭ și a posițiunei sale în imperiu și conformŭ sentimentului și obiceiurilorŭ poporului. Sunt de părere, că constituția nóstră cuprinde o folositóre și dréptă împărțire a conlucrărei diferițilorŭ factorĭ în viéța statului și de aceea o voiu ține și păzi, nu numai din causa votului ce l'am datŭ".

Mai departe asigura Wilhelm II, că va oferi scutulŭ sĕu regescŭ tuturorŭ *confesiunilorŭ religióse* din țéra sa, ca sĕ-șĭ pótă esercita liberŭ credința lorŭ. Cu deosebită mulțămire a vĕdutŭ, că nouele legĭ politice-bisericescĭ au contribuitŭ de a face mai apropiate raporturile *statului* cătră *biserica catolică* și capulŭ ei spiritualŭ. „Mĕ voiu nisuĭ a susține pacea bisericéscă în țéra mea".

Amintesce apoi mesagiulŭ reforma *administrațiunei interióre* și regele promite a contribui ca nouele instituțiunĭ salutare sĕ fiă completate și întărite. Cu privire la *finance* regele ține tare la tradițiunile vechĭ ale Prusiei. Elŭ află visteria statului într'o stare mulțămitóre și favorabilă, care concede a face începutulŭ cu *ușurarea dărilorŭ comunelorŭ* și a *claselorŭ poporațiunei mai puținŭ avute*. Este voința regelui ca acestŭ scopŭ sĕ se urmăréscă mai departe. Amintesce apoi de nenorocirile elementare, mulțumindŭ celorŭ ce au datŭ ajutorŭ poporațiunei bântuite de ele.

In fine esprimă mesagiulŭ speranța, că va succede ca printr'o comună conlucrare a lui cu parlamentulŭ sĕ se inainteze bunĕtatea țĕrii și câtŭ pentru datoriile ce le-a luatŭ asupră-șĭ asigură, că are înaintea ochilorŭ cuvĕntulŭ marelui Fridericŭ, că *în Prusia Regele este celŭ dintâiu servitorŭ alŭ statului.*

„Standard" despre pace.

Intr'unŭ articulŭ de fondŭ scrie *„Standard"* din Londra următórele:

„Decă trăsura fundamentală a mesagiului împĕratului germanŭ este susținerea păcii, de ce atuncĭ Europa nu póte sĕ se lapede de orĭce îngrijirĭ și fiăcare sĕ se devoteze în liniște ocupațiunilorŭ sale pacînice? Amŭ voi seriosŭ, ca tótă lumea sĕ chibzuiéscă asupra acestei întrebărĭ, dér ar fi o nebunià a afirma, că îngrijirile, carĭ au neliniștitŭ în cursulŭ celorŭ doi anĭ din urmă în continuu lumea, n'ar mai avé acuma nicĭ o basă.

Limbagiulŭ pacînicŭ alŭ noului împĕratŭ e de mare prețŭ, până unde adecă merge elŭ, dér elŭ asigură numai, că sub domnirea sa, ca și sub aceea a antecesorilorŭ sĕi, Germania nu va întreprinde nicĭ unŭ pasŭ agresivŭ. Cine a așteptatŭ vre-odată dela Germania o politică agresivă?

Fără a pune în cestiune importanță și puterea Germaniei, trebue sĕ declarămŭ, că *nisce asigurărĭ de pace adevĕrate și intemeiate pe hotărîrĭ durabile din partea Franciei seu a Rusiei ar fi fostŭ cu multŭ mai mângăiătóre, decâtŭ declarările împĕratului germanŭ.*

Decă cârmacii politicei germane arŭ crede în adevĕrŭ și seriosŭ într'o pace îndelungată, óre ar continua ei atuncĭ colosalele pregătirĭ și contribuții de resboiu, și óre ar îndemna și pe aliații lorŭ sĕ facă asemenea?

Imulțirea pe di ce merge a armatelorŭ și a înarmărilorŭ militare ne silescŭ de a privi orisonulŭ politicŭ cu continuă îngrijire. Numai atuncĭ vomŭ puté crede, că *furtuna de care ne temem nu va isbucni, decă Francia, Prusia, Austria și Italia vorŭ începe a-șĭ sista colosalele înarmărĭ,* în locŭ de a le înmulți pe fiă-care di în tóte direcțiunile și la fiăcare ocasiune. Numai atuncĭ se va puté vorbi de o *pace durabilă.*

Germania și Rusia.

„Independința belgică" primesce din Moscva o telegramă, pe care o confirmă și organulŭ lui Bismarck, de următorulŭ cuprinsŭ:

„Ultimele comunicărĭ între curțile de *Petersburgŭ* și *Berlinŭ* au luatŭ unŭ *caracterŭ de cea mai mare cordialitate*, și nu mai încape îndoiélă, că cu ocasiunea suirei pe tronŭ a împĕratului Wilhelm II s'a sĕvêrșitŭ *o apropiere între Rusia și Germania.*

Prospectele unei politice de pace au produsŭ cea mai bună impresiune în cercurile bursei și ale comercianțilorŭ".

Oficiosulŭ diarŭ *„Fremdenblatt"* face alusiune la sgomotulŭ ce a circulatŭ în dilele din urmă asupra unei apropiate *întrevederĭ între Wilhelm și Țarulŭ Alexandru.* Numita fóiă declară că de presentŭ cercurile bine informate, din Berlinŭ și Viena, nu sciu nimicŭ despre un asemenea proiectŭ, dér adauge, că acésta n'ar eschide posibilitatea unorŭ întrevorbirĭ, angajate în secretŭ în privința acésta între cele două Curțĭ. In cercurile Curții din Berlinŭ se crede într'adevĕrŭ, că decă nu s'au angajatŭ încă

negociărĭ, se potŭ începe în curêndŭ în privinţa unei întrevederĭ între cei doi suveranĭ. Totulŭ depinde de disposiţiunile ce va lua Ţarulŭ Alexandru pentru călătoriele sale de veră. Decă elŭ se va duce în Danemarca, întrevederea se va face într'unŭ portŭ alŭ Germaniei de Nordŭ, decă nu se duce la Copenhaga, întîlnirea e celŭ puţinŭ îndoiósă.

Totŭ „Fremdenblatt“ scrie în altŭ numĕrŭ că noulŭ împĕratŭ germanŭ are de gândŭ a pleca în prima jumĕtate a lunei lui Iulie dintr'unŭ portŭ germanŭ alŭ Mărei ostice la Petersburgŭ. Propunerea întrevederei celorŭ doi împĕraţĭ a venitŭ, se dice, dela împĕratulŭ Wilhelm însuşĭ, ér marele duce Vladimirŭ, care a asistatŭ la înmormêntarea împĕratului Fridericŭ în Postdam a comunicat'o Ţarului. Imediatŭ după sosirea marelui duce Vladimirŭ în Petersburgŭ a rĕspunsŭ Ţarulŭ, că va saluta cu mare bucuriă pe împĕratulŭ Wilhelm.

SCIRILE ĐILEI.

Se bucură şoviniştii din causă că inspectorului de şcóle Horvath Laszlo i-a succesŭ sĕ înfiinţeze unŭ *asilŭ de copii* în *Sighişóra*. Asilulŭ s'a înfiinţatŭ cu concursulŭ „Kulturegyletului“, dela care va primi o subvenţiă anuală. Zadarnice opintirĭ! Sasii şi Românii din Sighişóra vorŭ rĕmâne în mânia „Kulturegyletului“ credincioşĭ naţionalităţii lorŭ.

* *

Medicululŭ primarŭ alŭ oraşului Braşovu, d-lŭ Dr. *Iosefŭ Fabriţius*, adreséză „Românului“ următórele rêndurĭ: „Diarulŭ „Rumänischer Lloyd“ şi multe diare române au adusŭ scirea, cumcă în Zizinŭ lângă Braşovŭ s'ar fi constatatŭ bóla Diphteritis şi că deschiderea sesonei balneare ar fi la 1 (13) Iuliu. Acésta scire este neadevĕrată. Casurĭ de Diphteritis şi pojarŭ nu s'au ivitŭ şi cele puţine casurĭ de bólă de vĕrsatŭ care au fostŭ, au trecutŭ şi desinfecţiunea s'a sĕvêrşitŭ. Deschiderea sesonei balneare în Zizinŭ s'a hotărîtŭ în urma votului datŭ de primăria din Braşovŭ pentru diua de 19 Iuniu a. c.“

* *

Dumineca trecută *elevele scólei de musică a d-nei Elena Mantsu* au datŭ *o producţiune* în casele d-lui I. Grama Succesele ce le-au documentatŭ elevele pe piano-forte au fostŭ — precumŭ ni se raportéză — fórte mulţămitóre şi dovedescŭ că li-s'a datŭ o instrucţiune îngrijită. Programa, compusă din 14 numere, a fostŭ bine alésă şi a satisfăcutŭ pe deplinŭ aşteptărilorŭ părinţilorŭ şi óspeţilorŭ ce erau de faţă.

* *

Dela 1 Iulie până la 31 Augustŭ va funcţiona unŭ *oficiu postalŭ* în loculŭ de baia Homorodŭ, care va sta în legătură cu posta cariolă dintre Odorheiulŭ sĕcuescŭ şi Csikszereda.

* *

La 2 Iuliu vorŭ sosi la Orşova 15 ingînerĭ, însărcinaţĭ de guvernulŭ unguresců ca sĕ facă *planurile de detaliu* pentru lucrările de sfărîmarea stâncilorŭ şi pentru lucrările de regulare la cataracte şi la *Porţile de fier*.

* *

Consiliulŭ universitarŭ din Bucurescĭ a decisŭ ca diplomelorŭ de bacalaureatŭ (maturitate) ale tinerilorŭ din străinătate, carĭ vinŭ sĕ-şĭ urmeze învĕţăturile în şcólele superióre din România, sĕ li se uşureze greutăţile de formă existente acum.

* *

Generalulŭ conte de *Schiffen*, comandantulŭ pieţei Berlinŭ, sosesce în Bucurescĭ spre a notifica M. S. Regelui urcarea pe tronŭ a împĕratului Wilhelm II. D. de Schiffen va fi însoţitŭ de unŭ adjutantŭ şi va fi primitŭ la castelulŭ Peleşŭ cu ceremonialulŭ obicînuit, scrie „Românulŭ.“

* *

Aflămŭ cu plăcere, scrie „Democraţia“, că d-şóra *Bilcescu* a trecutŭ cu mare succesŭ *primulŭ esamenŭ de doctoratŭ* la facultatea de dreptŭ din Parisŭ, obţinêndŭ numai bile albe şi elogiurĭ dela comisiunea esaminătóre.

SCIRI DIN AFARĂ.

„Românulŭ“ primesce următórea scire din Berlinŭ:

Căsĕtoria *principesei Victoria*, sora împĕratului Germaniei, cu *principele Alecsandru de Battenberg* este deja hotărîtă. Principele de Bismark, cu tóte piedecile şi consideraţiunile de ordine politică, carĭ s'ar fi pututŭ opune la acéstă căsĕtoriă, şi cu tóte nemulţămirile la carĭ ea ar da nascere la curtea din Petersburg, n'a mai esitatŭ acum nu numai de a se declara pe faţă în favórea ei, ci şi chiar d'a o sprijini cu autoritatea sa pe lângă împĕratulŭ.

*

Totŭ „Românului“ i se scrie din Constantinopole:

D. de *Nelidoff*, ambasadorulŭ Rusiei, a cerutŭ cu insistenţă mai acum câteva dile Sultanului, în numele chiar alŭ împĕratului Alexandru, ca Pórta sĕ se grăbéscă sĕu a plăti *despăgubirile de rĕsboiu* ce datoréză Rusiei, sĕu a ceda acesteia provincia Erzerum.

Sultanulŭ a rĕspunsŭ, că nu depinde numai dela elŭ, căcĭ este o comisiune financiară europénă pentru plata datoriilorŭ Turciei, ş'apoi Tesaurulŭ se află în lipsă de banĭ. Nu crede decĭ că aceste despăgubirĭ se potŭ plăti decâtŭ tocmai peste treĭ anĭ.

Decă Rusia însĕ crede, că trebue sĕ stărue mai multŭ în propunerea sa şi sĕ silescă pe Pórtă a primi, atuncĭ Sultanulŭ declară mai dinainte, că va recunósce de îndată pe principele de Coburg ca principe bine alesŭ alŭ Bulgariei.

Ambasadorulŭ Rusiei a rĕmasŭ fără nicĭ unŭ rĕspunsŭ la acéstă declaraţiune a Sultanului, pe câtŭ de categorică, pe atâtŭ şi de ameninţătóre.

Afacerea Mackenzie.

Diarulŭ principelui Bismark, „Nordd. Allg. Zeitung“, vorbesce despre pretinsa aserţiune a d-rului Mackenzie — care a căutatŭ pe rĕposatul împĕratŭ Fridericŭ — către unŭ calaboratorŭ alŭ lui „Dagblad“ din Amsterdam, că elŭ n'a vrutŭ sĕ mărturiséscă în publicŭ diagnosa *bólei de racŭ* la reposatulŭ împĕratŭ Fridericŭ III, pentru-că în casulŭ acesta ar fi fostŭ probabilă introducerea unei regenţe în Germania şi Fridericŭ nu s'ar fi mai pututŭ sui pe tronŭ. „Nordd. Allg. Ztg.“ atacă cu multă înverşunare şi duşmăniă pe Mackenzie şi-i impută, că elŭ ca unu neînsĕmnatŭ medicŭ englesŭ de principii radicale politice s'a încumetatŭ de a face pe consiliarulŭ unui cabinetŭ secretŭ spre a se amesteca în destinele naţiunei germane.

„Freisinnige Ztg“ condamnă aspru espectorările fóiei bismarkiane asupra lui Mackenzie şi pretinsa ei descoperire, că împĕratulŭ Fridericŭ ar fi renunţatŭ la tronŭ, decă ar fi fostŭ sigurŭ, că bóla lui este raculŭ. Numita fóiă dice, că este o cutezare a susţine că împĕratulŭ Fridericŭ n'a fostŭ capabilŭ de a domni, pentru unii omenĭ elŭ a fostŭ *încă prea capabilŭ*. Elŭ a dobênditŭ simpatia poporului prin virtuţile sale de regentŭ. Constituţia prusiană numai pe acela îlŭ eschide dela domnire, care este împedecatŭ cu desĕvîrşire de a domni. Der bóla racului nu este o asemenea împedecare. Decă Fridericŭ s'ar fi gânditŭ la renunţare, n'ar fi esprimatŭ speranţa către parlamentŭ, că-şĭ va pute satisface pe deplinŭ datoriei sale de regentŭ. Der se vede că unii ómenĭ (Bismarkianii) au voitŭ cu orĭ ce preţŭ se-lŭ facă sĕ renunţe la tronŭ. În asemenĭ împrejurărĭ ne putemŭ închipui ce torturĭ sufletescĭ a trebuitŭ sĕ aibă împĕratulŭ Fridericŭ. Cei ce şi acum vorbescŭ astfelŭ despre elŭ, de sigurŭ că nu vorŭ câştiga aprobarea opiniunei publice.

Ilegalităţĭ unguresci.

Din *părţile Turdii* ni-s'a trimisŭ o corespondinţă prin care ni-se arată prin faptŭ sĕvêrşite cum se calcă autonomia comunelorŭ şi se vatĕmă fără nicĭ o cruţare legile din partea funcţionarilorŭ maghiarĭ. Aşa în 29 Maiu c. s'a sĕvêrşitŭ în comuna Sându o alegere de notarŭ în loculŭ fostului notarŭ Jobágy, despre care scimŭ că a fostŭ mare persecutorŭ alŭ Românilorŭ şi care, după ce fu suspendatŭ pentru defraudare, s'a sinucisŭ. La alegerea noului notarŭ fisolgăbirĕu a pusŭ în candidaţiă trei Ungurĭ, tóte celelalte recurse le-a respinsŭ, aşa că alegĕtorii românĭ fără voia lorŭ au trebuitŭ sĕ alégă pe unŭ Ungurŭ, nefiindŭ admisŭ la votisare altŭ candidatŭ, decâtŭ Ungurŭ.

La alegerea de primarŭ, întêmplată totŭ în comuna Sându, fisolgăbirĕulŭ, cu numele Veres Anti, din vre-o 10 aspiranţĭ a alesŭ pe Ungurulŭ Karsai Elek, pe care l'a întăritŭ de primarŭ cu sila, măcarŭ-că au protestatŭ contra acésta nu numai toţĭ alegĕtorii, ci şi însuşĭ alesulŭ primarŭ Karsai, care nu voia, orĭ póte nu se simţia în stare a primi oficiulŭ acesta. Ca colectorŭ şi cassirŭ a numitŭ fisolgăbirĕulŭ érăşĭ unŭ Ungurŭ, pe Barta Jozsef, în comitetulŭ comunalŭ se află 7 Ungurĭ.

Va sĕ dică aicĭ nu mai e vorba de alegere, ci numai de *denumire*. Aşa se face dreptatea ungurésca în comunele românescĭ ca Sându, în care 515 suflete suntŭ românescĭ şi abia 120 unguresci.

Fabrica de spirtŭ dela Bragadiru.

Fabrica de spirtŭ dela Bragadiru, înfiinţată abia în anulŭ 1882, a ajunsŭ deja sĕ fiă una din cele mai marĭ şi mai sistematice fabricĭ în România. Ea este proprietatea d-lui Marinescu Bragadiru, care — după cum cetimŭ în „Unirea“ — înfiinţă pe moşia sa dela Bragadiru nu numai acéstă fabrică de spirtŭ, ci şi una de drojdii, ér pentru sătenii din Bragadiru a lăsatŭ sĕ se clădéscă unŭ mĕreţŭ localŭ de şcólă pe spesele proprii.

Dela 1 Aprilie 1887 până la 31 Martie 1888, adecă în decursulŭ unui anŭ, susŭ disa fabrică de spirtŭ a consumatŭ 4.963,350 Kilogr. de cereale, adecă aprópe 5 milióne. Spirtulŭ fabricatŭ din acéstă cantitate de cereale se urcă la 2 milióne 7,369 litri cu o mediă de 96 grade centesimale. În numĕrŭ rotundŭ producţiunea anuală a fabricei dela Bragadiru se urcă la 2 milióne litri sĕu 20,000 hectolitri. Din producţiunea de mai susŭ, de 2,007.396 litri spirtŭ, s'au consumatŭ în ţéră 572,380 litri, s'au esportatŭ 967,673, au rĕmasŭ disponibilĭ la fabrică 647.343 litri. Va sĕ dică cea mai

---

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

3

Snóve şi poveşti slavice

Istorisite după F. S. *Kraus*.

PAŞA DE OŢELŬ.

După ce mai umblă prin lume, ajunse într'altŭ oraşŭ mare; trecêndŭ prin elŭ, o fată îlŭ strigă dintr'unŭ palatŭ: „Feciorŭ de împĕratŭ, descalecă şi intră în curte!“ Feciorulŭ de împĕratŭ intră în curte şi sora cea mijlociă îi eşia înainte sĕ-lŭ îmbroţoşeze şi sĕ-lŭ sărute. Sora legă calulŭ frate-sĕu în grajdŭ, şi pe frate-sĕu îlŭ duse în palatŭ, şi-lŭ întrebă sĕ-i spue, unde a plecatŭ. Fratele îi povesti din firŭ în pĕrŭ tótă păţania şi la urmă întreba: „Tu după cine eştĭ măritată?“ Eu m'am măritatŭ după împĕratulŭ şoimilorŭ; deseră vine acasă, decĭ va trebui sĕ te ascundŭ bine, că-i mâniosŭ focŭ pe cumnaţĭ.“ Cum a disŭ, aşa a şi făcutŭ. Multă vreme nu trecu şi împĕratulŭ şoimilorŭ sosi. Împĕrătésa îi puse de mâncare sĕ cineze, der împĕratulŭ strigă: „Mirósă a carne de omŭ aicĭ.“ Nevasta îi rĕspunse: „Ce sĕ mirose a carne de omŭ, bărbate?“ După multă vorbă, împĕrătésa întrebă: „Ce-ai face tu fraţilorŭ mei, decă ar veni pe aci?“ Împĕratulŭ rĕspunse: Celŭ mare şi celŭ mijlociu nu ar păţi-o bine, de celŭ micŭ nu m'aşŭ atinge.“ Împĕrătésa îi spuse, că frate-sĕu celŭ micŭ e în palatŭ. Împĕratulŭ porunci sĕ-lŭ scótă la lumină, sĕ-şĭ îmbrăţoşeze şi sĕ-şĭ sărute cumnatulŭ. „Bine ai venitŭ, cumnate!“ „Totŭ de bine sĕ aibĭ parte.“ Feciorulŭ de împĕratŭ se puse la cină cu cumnatu-sĕu, ér după masă împĕratulŭ şoimilorŭ îlŭ întrebă încătrău a pornitŭ? Elŭ îi povesti tótă păţania şi-i spuse că merge sĕ caute pe Paşa de oţelŭ. Împĕratulŭ şoimilorŭ îi grăi: „Lasă-te de gândulŭ ăsta, că nu scii cine-i Paşa de oţelŭ. Când a trecutŭ pe aicĭ, eu l'am aşteptatŭ cu cincĭ mii de şoimĭ şi m'am bătutŭ cu elŭ. Sângele a cursŭ până în genunchĭ, der se punemŭ mâna pe elŭ nu am fostŭ în stare. Tu singurŭ ce vei pute face? Decĭ întórce-te acasă; eu îţĭ dau bogăţii, câte îţĭ poftesce inima, ia-le şi plécă. Feciorulŭ de împĕratŭ îi rĕspunse: „Mulţămim de sfatŭ, der eu nu mĕ ducŭ acasă până nu voiu da faţă cu Paşa de oţelŭ:“ şi se gândia, că n'are elŭ de geaba trei viețĭ. După ce vĕdŭ împĕratulŭ şoimilorŭ că nu o scóte la nicĭ unŭ capĕtŭ cu cumnatu-sĕu, îşĭ smulse o pană din aripă, i-o dete lui şi-i grăi: „Ia pana acésta cu tine, când vei ajunge la strîmtóre, aprinde-o că eu voiu veni cu tótă óştirea mea, sĕ te ajutŭ.“ Feciorulŭ de împĕratŭ luă pana, încălecă şi merse mai departe sĕ caute pe Paşa de oţelŭ.

Feciorulŭ de împĕratŭ mai rĕtăci multă vreme prin lume, până ajunse la altŭ oraşŭ, o fată îlŭ striga dintr'unŭ palatŭ: „Descalecă de pe calŭ şi intră în curte. Elŭ întorse calulŭ şi intră în curte. Sora cea mică îi eşia înainte sĕ îlŭ îmbrăţoşeze şi sĕ-lŭ sărute; sĕ îi ducă calulŭ la grajdŭ şi pe dênsulŭ în palatŭ. Fratele o întrebă: „Soră, ce e bărbatulŭ tĕu?“ Sora îi rĕspunse: „Bărbatulŭ meu e împĕratulŭ vulturilorŭ.“

Împĕratulŭ vulturilorŭ sosi séra acasă şi nevastă-sa îlŭ primi voiósă, dér elŭ întrebă cam mâniosŭ: „Ce omŭ a intratŭ în palatulŭ meu?“ Împĕrătésa rĕspunse: „Nu-i nimenĭ aicĭ!“ şi se puseră la cină. Împĕrătésa întrebă la cină: „Ce ai face tu fraţilorŭ mei, decă arŭ veni pe-aicĭ?“ Împĕratulŭ dise: „Pe celŭ mare şi pe celŭ mijlociu i-aşŭ ucide, pe celŭ micŭ nu, ci i-aşŭ da ajutorŭ câtŭ aşŭ pute mai multŭ“. Nevastă-sa îi dise: „Tocmai fratele celŭ micŭ a venitŭ la noi“. Împĕratulŭ porunci sĕ'lŭ aducă înaintea sa sĕ'lŭ sărute şi'i dise: „Bine ai venitŭ, cumnate dragă!“. Cumnatulŭ îi rĕspunse: „Totŭ de bine sĕ aveţĭ parte!“. Şi'lŭ poftiră la cină şi pe elŭ, ér după masă feciorulŭ de împĕratŭ le povesti, că elŭ a plecatŭ sĕ caute pe Paşa de oţelŭ.

Cum audi una ca asta împĕratulŭ vulturilorŭ îi dise: „Nu te pune cu diavolulŭ ăsta, cumnate, şi nu merge mai departe, rĕmâi la mine, că eu te voiu ţine bine sĕ fi mulţămitŭ“. Der feciorulŭ de împĕratŭ nu voia sĕ scie de vorbele lui şi se găti dimineţa de plecare şi plecă sĕ caute pe Paşa de oţelŭ. Până sĕ plece, împĕratulŭ vulturilorŭ îi dete o pană de aripă şi'i grăi: „Ia pana asta, cumnate, de vei ajunge la năcazŭ, fă focŭ şi aprinde pana, că eu voiu veni cu vulturii sĕ te ajutŭ“. Feciorulŭ de împĕratŭ luă pana şi plecă.

Umblă elŭ prin lume din oraşŭ în oraşŭ, până ce ajunse la o peşteră şi zări pe nevastă-sa. Nevasta se miră şi'i grăi: „Pentru Dumnedeu, bărbate, cum ai pututŭ străbate până aicĭ?“. Feciorulŭ

mare parte din spirtulŭ fabricatŭ la Bragadiru a fostŭ exportatŭ. Têrgulŭ principalŭ pentru desfacerea spirtului în străinătate este Triestulŭ, unde spirtulŭ românescŭ a ajunsŭ sĕ formeze cam 60 la sută din totalulŭ stocului. După reproducerea cifrelorŭ de mai susŭ, étă ce cetimŭ în „Unirea“:

„Ne aducem cu toții aminte, că acum câțĭ-va anĭ, sub regimulŭ vechei convențiunĭ cu Austro-Ungaria, rampele gărilorŭ nóstre, și cu deosebire cea din Bucurescĭ, erau pline cu butóe de spirtŭ venitŭ din Pesta. Deși vecinii noștri Ungurĭ fabricau acestŭ spirtŭ din cereale cumpărate dela noi din țéră, cu tóte acestea ei reușiseră a omorî aprópe producțiunea indigenă a spirtului; ei făceau concurență mare și păgubitóre producțiunei române. Astă-dĭ lucrurile s'au schimbatŭ, prin primele de exportŭ acordate fabricanțilorŭ noștri, prin favórea acordată de legea pentru încuragiarea industriei în România, s'a datŭ industriei române unŭ avêntŭ puternicŭ, așa încâtŭ spirtulŭ românescŭ, prin calitatea luĭ superióră (celŭ dela Bragadir are 96° C.) și prin moderațiunea prețului sĕu, face o concurență puternică pe piața Triestului chiar spirtului unguréscŭ, care ne inunda mai înainte“.

Intêmplărĭ diferite.

Ruptură de norŭ. A fostŭ grozavă diua de 21 Iunie pentru locuitorii comunelorŭ Durleșŭ și Chircedea din părțile Arieșului. Intre órele 4 și 5 după amédĭ nisce norĭ negri se grămădiră deasupra acestorŭ comune și o plóiă torențială se slobodi asupra lorŭ, care spălă cu desĕvêrșire stradele și agrii cu semĕnăturile. Nu s'a mai pomenitŭ în părțile acelea o asemenea tempestate. Din Chircedea au fostŭ duse de apă în josŭ spre Durleșŭ: cai, vacĭ, porcĭ, bivolĭ, frânturĭ de carĕ, de plugurĭ etc. O vale ce curge prin comuna Durleșŭ eși din alvia sa și dărîmă între altele și câteva case. Totŭ ce plutea pe apă a fostŭ dusŭ de sĕlbateca vale. Cârciumarii din comună au păgubitŭ mai vêrtosŭ, căcĭ numai hainele de pe ei n'au fostŭ duse de apă. Pagubele suntŭ fórte marĭ.

Impușcatŭ. Cărăușulŭ Petru Bozvanŭ din Feneșulŭ săsescŭ se dusese dilele acestea la fabrica de cărămidĭ de acolo cu scopulŭ ca sĕ ducă nisce cărămidĭ. In timpulŭ câtŭ se afla acolo însĕ, unŭ mânzŭ alŭ supraveghiătorului fabricei, Bartok N., sări între caii cărăușului. Bietulŭ cărăușŭ alungă mânzulŭ și din asta causă supraveghiătorulŭ ilŭ impușcă cu unŭ revolverŭ, rănindu-lŭ greu la unŭ piciorŭ. Rănitulŭ este în spitalŭ, contra lui Bartok s'a pornitŭ cercetare.

Literatură.

Amiculŭ Familiei, diarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ literarŭ, cu ilustrațiunĭ, apare în Gherla de 2 orĭ pe lună și costă 4 fl. pe anŭ. Redactorŭ și proprietarŭ: *Nicolau F. Negruțiu.* — Nr 18 1 Iulie, cuprinde: Unŭ Don-Juan (novelă) de Iosifŭ Popescu. —Durerea mea (poesia), de G. Simu. — Județulŭ (romanŭ), pe Th. Alexi. — Adevĕrulŭ (poesiă), de V.B. Muntenescu. — Epigrama mea (poesiă), de Tr.H. Popŭ. — Mâncăaurŭ (istoriă din Carpațĭ), de Lucreția Frențiu. — Elba! Napoleonŭ de M.P. — Pălăria cesornicarului (comediă în 1 actŭ), localisată de Doriau. — Ce este libertatea (poesiă), de G. Simu. — Diverse. — Glume etc. — Se mai află 2 ilustrațiunĭ: „Dușmanii“ și „Unde e briliantulŭ?“

Poesiile copiilorŭ în limbile: română, francesă și germană, adunate de *Maria Emin Băltenu.* Formatŭ micŭ 8° pe 63 de pagine. Cuprinde 19 bucățĭ românescĭ, 20 franțuzescĭ și 13 nemțescĭ. Se póte procura dela „Libraria și Tipografia scólelorŭ“ din Bucurescĭ, cu prețulŭ de 80 banĭ.

Mulțămită publică

Despre banii incurșĭ cu ocasiunea ședinței publice, arangiate de „*Societatea de Lectură*“ a tinerimei dela institutulŭ ped.-teologicŭ din Aradŭ la 1 (13) Maiu a. c., — ca oferte marinimósĕ în favorulŭ bibliotecei societății, din partea următorilorŭ Domnĭ:

G. Beșianu preotŭ în Chișĭu-Laz 5 fl., G. Florescu propr. Aradŭ 5 fl., Teod. Papp not. com., Comlaușiu, 4 fl., Dr. G. Vessa medicŭ, Socodarŭ, 3 fl., P. Chirilescu protopresv., Chitighazŭ. 2 fl., S. Cornea preotu, Repsîgu 2 fl., N. Costanŭ locot. c. r., Aradŭ 2 fl., T. Filipŭ protopresv., Pestișiu 2 fl., Dr. C. Groza, medicŭ, Gurahonțŭ 2 fl., G. Lungu preotŭ, Ponorara 2 fl., domna Carolina Nutta, Aradŭ 2 fl., Eliă Moga protopresv. Răbăganĭ 2 fl., St. Novacŭ 2 fl., P. Papp adv. Beiușiu 2 fl., Dr. G. Plopŭ adv., Aradŭ 2 fl., D. Popovicĭ preotŭ, Otlaca 2 fl., Moise Popovicĭ preotŭ Cieffa 2 fl., Emericŭ Ravasz fotografŭ, Aradŭ 2 fl., M. Russu 2 fl. Dr. Suciu sublocot. c. r., Aradŭ 2 fl., Ioanŭ Suciu not. com. în B. Comloșŭ 2 fl., St. Tămășdanŭ preotŭ, Pecica-română 2 fl,, N. Tițione căpit. c. r. Aradŭ 2 fl., N. Zaslo preotŭ Seleușŭ 2 fl., Nic. Zigre adv., Oradea-mare 2 fl., N. N. 2 fl., Nic. Ardeleanŭ oficiantŭ, Aradŭ 1 fl. Babescu, Aradŭ 1 fl. Beleșŭ preotŭ, Odvoșŭ 1 fl., I. Beleșŭ adv. Aradŭ 1 fl., d-na Iul. Bocșian, Curticiu 1 fl., Teodorŭ Ceontea prof. sem. Aradŭ 1 fl., I. Cioara preotŭ, Micalaca 1 fl., d-na Comloșianŭ, Aradŭ 1 fl., I. Cornea 1 fl., d-na Maria Curea 1 fl., I. P. Desseanŭ adv., Aradŭ 1 fl., Eliă Dogaru cap., Aradŭ 1 fl., A. Filipŭ 1 fl., d-nișóra Mariora Golometi, Aradu 1 fl., I. Groza protopresb. Halmagiu 1 fl., Drnd. I. Groza preotŭ, Almașŭ 1 fl., Aug. Hamsea ref. cons. și directorŭ sem. Aradŭ 1 fl., I. Herbai 1 fl., F. Lessetz, Aradŭ 1 fl., I. Luca subjude reg. 1 fl., I. Lungu subjude reg. 1 fl., d-na Magdu, Aradŭ, 1 fl., V. Mangra ieromonach, Aradŭ 1 fl., Ig. Mărgineanŭ, căpit. c. r. Aradŭ 1 fl., E. Mihaiu comerc. Pesacŭ 1 fl., I. Morărescu 1 fl., Nicotinoviciu 1 fl., G. Opreanŭ preotŭ, Vălcanĭ 1 fl., Tr. Pacu 1 fl., G. Pappŭ archiv. cons., Aradŭ 1 fl., Dr. P. Pipoșŭ prof. sem, Aradŭ 1 fl., Teodorŭ Petroviciu preotŭ sêrb., Aradŭ 1 fl., Alexiu Popoviciu preot Otlaca 1 fl., Victorŭ Popoviciu preotŭ Ciaba 1., Stef. Popoviciu preotŭ 1 fl., G. Purcariu contabilŭ cons. Aradŭ 1 fl. Drnd. Traianŭ Puticiu prof. sem. Aradŭ 1 fl. A. Rocneanŭ, Aradŭ 1 fl. E. Romanŭ 1 fl. V. Rusu 1 fl. D-șora Rubenescu Aradŭ 1 fl. Dr. I. Trăilescu prof. sem. Aradŭ 1 fl. P. Tempea v. protop. Toraculŭ mare 1 fl. I. Vuculescu 1 fl. Iul. Vuia înv. B.-Comloșŭ 1 fl. H. 51 cr. S. B. 50 cr. N.N. 50 cr. Titu Guleșŭ, Semlacŭ 50 cr. N. Julanĭ 50 cr. Ilica înv., Butenĭ 50 cr. T. Lazarŭ adv. Oradea-mare 50 cr. N. Mercea 50 cr. Olariu preotŭ, Gaiu 50 cr. Tr. Vățianŭ 50 cr. A.P. 40 cr.

Ulteriorminte ni s'a trimisŭ pe calea postală 6 fl. din partea Ilustrității Sale Dlui Mocsonyi proprietarŭ mare în Capolnașŭ.

Priméscă decĭ m. o. publicŭ și pe calea acésta publică, cea mai profundă mulțămită pentru sprijinulŭ oferitŭ.

Aradŭ, la 8 Iunie 1888 st. n.

V. Magdu, secretarŭ. **George Micléu,** cassarŭ.

CUNUNIĂ.

Duminecă, 19 Iunie v. c., la órele 10 a. m. se va cununa în biserica S. Nicolae din locŭ d-lŭ *Radu R. Pascu* cu d-ra *Zoe A. Zănescu.* — Sincerile nóstre felicitărĭ tinerei părechĭ!

DIVERSE.

Unŭ orașŭ nou. O nouă dovadă despre iuțéla cu care rĕsarŭ și crescŭ orașele americane ne dă orașulŭ Garibaldi, lângă Buenos Ayres, care peste câte-va sĕptĕmânĭ trebue sĕ fiă gata pentru 4000 de emigranțĭ italienĭ, carĭ așteptă sĕ se mute acolo. Orașulŭ se va compune din 800 de case, între carĭ o primăriă colosală, unŭ oficiu poștalŭ telegraficŭ și telefonicŭ, unŭ palatŭ de justiță și o bibliotecă. Noulŭ orașŭ are deja o canalisațiune perfectă; hotelurĭ, cafenele, tranvai, bulevardurĭ, chioscurĭ de musică, unŭ teatru, o biserică mare a sfintei Rosa (numele mamei lui Garibaldi) și o statuă a lui Garibaldi înaltă de 8 metri. In diua sfințirei orașului va apăré acolo primulŭ numĕrŭ dintr'unŭ jurnalŭ democraticŭ „Il Garibaldino“.

Despre celŭ mai tînĕrŭ principe de coronă. Principele de coronă în etate de 6 anĭ, celŭ mai mare fiu alŭ împĕratului germanŭ, va ocupa în curêndŭ unŭ nou palatŭ și lecțiunile sale suntŭ de acum separate de acele ale fraților sĕi. Principele de coronă va căpĕta propriele sale grajdurĭ și proprii sĕi cai. Pentru persóna principelui se numi unŭ medicŭ deosebitŭ. Elŭ are unŭ mareșalŭ de curte și cavalerii sĕi de onóre. Regulamentulŭ cassei prusiane nu face deosebire în ce etate se află principele de coronă. Regulele etichetei rĕmânŭ aceleași. Din mai multe părțĭ s'a observatŭ că principele Henricŭ, fratele împĕratului făcŭ o visită *în mare ținută* și decoratŭ cu diferitele ordine principelui de coronă, nepotului sĕu.

Pocalulŭ lui Corvinŭ. Unŭ amatorŭ de antichitățĭ a oferitŭ comunei Wiener-Neustadt suma de 100,000 fl. pentru pocalulŭ lui Corvinŭ, care se află în proprietatea museului de antichitățĭ din acea comună. Acéstă ofertă a datŭ nascere la vii discuțiunĭ, și cu tóte că este însemnată și deși comunitatea acésta nu se póte numi bogată, totușĭ s'a pronunțatŭ majoritatea în contra vinderei. Pocalulŭ lui Corvinŭ are însemnătatea sa specială pentru numitulŭ orașŭ. Este sciutŭ, că pocalulŭ s'a dăruitŭ din partea lui Corvinŭ dimpreună cu chipulŭ sĕu, cetățenilorŭ spre semnŭ de recunóscere pentru fidelitatea ce au dovedit'o pentru împĕratulŭ lorŭ. Pocalulŭ este o lucrare de artă antică, pórtă inscripțiunea anului 1462 și pe lângă alte multe ornamente mai suntŭ încrustate și însemnele familiei lui Corvinŭ, care represintă unŭ corbŭ cu unŭ inelŭ în ciocŭ. Acum cântăresce pocalulŭ după ce s'au mai despletitŭ din ornamente, și după ce au dispărutŭ multe din monedele cu carĭ era împodobitŭ încă 5 punțĭ 24 loțĭ.

ULTIME SCIRĬ.

Londra, 28 Iuniu. Corespondentulŭ diarului „Standard“ la Berlinŭ dă ca sigură scirea că Vilhelm alŭ II se va îmbarca la 14 Iuliu cu o suită numerósă pentru a merge la St. Petersburgŭ, unde va sta mai multe dile.

Parisŭ, 27 Iunie. Socialiștii germanĭ au adresatŭ lui Wilhelm II și prințului de Bismarck scrisorĭ amenințătóre. Wilhelm II a fostŭ fórte impresionatŭ de acésta. Se iau marĭ mĕsurĭ de precauțiune. Se vorbesce de arestărĭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 24 Iunie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.46	Vend.	8.48
Argintŭ românescŭ .	„	850	„	8.51
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.—	„	10.02
Lire turcescĭ . . .	„	11.30	„	11.32
Imperialĭ	„	10.30	„	10.32
Galbinĭ	„	5.89	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	112.—	„	113
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 28 Iunie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.80
Renta de hârtiă 5%	88.60
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	151.50
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	96.25
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostu ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	115.75
Bonurĭ rurale ungare	104.90
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.60
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . .	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.30
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Renta de hârtiă austriacă	80.75
Renta de argintŭ austriacă	81.60
Renta de aurŭ austriacă	111.60
Losurĭ din 1860	138.50
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	864.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. .	298.50
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	304.30
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.90
Napoleon-d'orĭ	9.94
Mărcĭ 100 imp. germane	61.75
Londra 10 Livres sterlinge	125.20

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureșianu.**

de împĕratŭ în povesti pățaniile sale și'i dise: „Nevastă, dragă nevastă, vino sĕ fugimŭ“. Nevasta'i rĕspunse: Incătrău sĕ fugimŭ, că Pașa de oțĕlŭ ne-ajunge; pe tine te va omorî, pe mine mĕ va prinde“.

Dér feciorulŭ de împĕratŭ scia, că are trei viețĭ și stăruia sĕ fugă amêndoi și porniră. Pașa de oțĕlŭ află îndată, porni după ei degrabă, îi ajunse și'i vorbi feciorului de împĕratŭ: „Hei crăișorule, ai vrutŭ sĕ'mĭ furĭ nevasta, dér de astă dată te lasŭ cu viéță, că eu n'am uitatŭ că țĭ-am dăruitŭ trei viețĭ, dér sĕ nu îndrăsnescĭ sĕ mai daĭ pe la mine, că e vai de capulŭ tĕu!“.

Pașa de oțĕlŭ ișĭ luà femeea, ér feciorulŭ de împĕratŭ rĕmase singurŭ și nu scia ce sĕ facă. La urma urmelorŭ se hotărî sĕ mai cerce odată, sĕ'șĭ ia nevasta, se duse la peșteră și așteptă până sĕ plece Pașa de oțĕlŭ de-acasă, și fugi cu nevasta. Pașa de oțĕlŭ află îndată, ajunse pe feciorulŭ de împĕratŭ, puse o săgétă în arcŭ și grăi: „Vreĭ sĕ morĭ de săgétă orĭ de paloșŭ?“. Feciorulŭ se rugă de Pașa de oțĕlŭ, sĕ nu-lŭ omóre și Pașa îi grăi: „Ițĭ mai dăruescŭ odată viéța, dér sĕ nu mai îndrăsnescĭ sĕ vii după femeea asta, că nu'țĭ mai dăruescŭ dilele, ci te omorŭ“. Pașa de oțĕlŭ luà femeea și o duse, ér feciorulŭ de împĕratŭ rĕmase singurŭ, și se gândia cum sĕ-șĭ scape nevasta și dicea: „Ce sĕ mĕ temŭ eu de Pașa de oțĕlŭ, dóră mai am douĕ viețĭ în mine, una dela Dumnedeu, alta dela elŭ“.

A doua di feciorulŭ de împĕratŭ se întórse la peșteră și'i dise nevestei: „Vino sĕ fugimŭ“. Pașa nu era acasă, dér îi ajunse degrabă și strigă: „Stăi tu, voinice, stai, că acum nu mai te ertŭ!“. Feciorulŭ de împĕratŭ se spăriă și se rugă, sĕ-lŭ erte. Pașa de oțĕlŭ îi dise: „Ițĭ mai cinstescŭ odată viéța; trei viețĭ țĭ-am datŭ, trei țĭ-am ertatŭ, la mine nu mai ai nimicŭ; decĭ du-te acasă și sĕ nu îndrăsnescĭ sĕ mai daĭ pe aicĭ, că'țĭ rĕpunŭ dilele!“.

Feciorulŭ de împĕratŭ vĕdŭ că nu o scóte la cale cu Pașa de oțĕlŭ și plecă spre casă amărîtŭ până în fundulŭ inimii, dér ișĭ aduse aminte de ce'i disese cumnații, dându-i penele. „Totŭ mĕ mai întorcŭ odată, sĕ'mĭ iau nevasta și de va fi de lipsă, aprindŭ penele sĕ vie cumnații sĕ mĕ ajute“.

Cum a graitŭ așa a făcutŭ. Feciorulŭ de împĕratŭ se întórse și zări pe nevastă-sa în brațele Pașei de oțĕlŭ. Décă se duse Pașa de oțĕlŭ de-acasă, feciorulŭ de împĕratŭ veni la nevastăsa; nevasta îi dise: „Pentru numele lui Dumnedeu! Ți s'a uritŭ de viéță, de mai vii pentru mine pe-aicĭ?“ — Feciorulŭ de împĕratŭ îi spuse, că cumnații vinŭ sĕ-lŭ ajute, de va ajunge la nevoiă, și că așa s'a hotărîtŭ sĕ mai cerce odată, sĕ o scape din peștera Pașei. Elŭ porni cu dânsa, dér Pașa de oțĕlŭ înțelese ce se întêmplă cu nevasta lui și le strigă de departe: „Stăi tu, stăi crăișorule, că de mine nu mai scapĭ!“.

Cum vĕdŭ feciorulŭ pe Pașa de oțĕlŭ, scóse penele din busunarŭ și amnarulŭ, făcŭ focŭ și aprinse penele. Dér Pașa de oțĕlŭ îlŭ ajunsese, scóse paloșulŭ și tăiă pe feciorulŭ de împĕratŭ în două. Impĕratulŭ smeilorŭ venia tocmai atuncĭ cu smeii și împĕratulŭ șoimilorŭ cu șoimii, și împĕratulŭ vulturilorŭ cu vulturii: toțĭ trei împĕrații se bătură cu Pașa de oțĕlŭ, de curgea sângele vale, dér Pașa de oțĕlŭ scăpă și fugi cu nevasta. (Va urma.)

De închiriatŭ

suntŭ dela St. Mihailŭ 1888 încolo, în casa Nr. 564 din cetate, strada vămei, pe mai mulțĭ anĭ, preste totŭ seu în parte, bolta cu magazine, unŭ cuartirŭ în catu de josŭ și unŭ cuartirŭ în catu de susŭ.

Ofertele verbale și în scrisŭ le primesce pănă la 7 Iuliu 1888 st. nou curatorulŭ bisericei sf. Nicolae, d-lŭ *Sterie Stinghe*, Scheiu, Prundŭ, unde se dau și informațiunĭ mai de aprope.

De închiriatŭ.

Dela S-tu Mihailŭ încolo următórele case în suburbiulŭ Scheiu:

a) Casa Nr. 1388 în Prundŭ pe 1 anŭ.
b) Casa Nr. 1391 în Strada mare ⎫ pe câte 3 anĭ.
c) Casa Nr. 1541 laterală în Groverĭ ⎭

Doritorii de a lua în chiriă una seu alta din aceste case sĕ binevoéscă a se adresa prin ofertŭ în scrisŭ seu verbalŭ pănă la **7 Iuliu a. c. st. nou** la Epitropulŭ **d-nu Sterie Stinghe în Scheiu, Prundŭ No. 426.**

87.3—2

Epitropia bisericei Sf. Nicolae.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

„Administrațiunea Gaz. Trans.“

PUBLICAȚIUNE.

În ḑiua de *19 Iunie st. v.* (1 Iuliu st. n.) a. c. la órele 2 p. m. se va ține în cancelaria comitetului parochialŭ dela biserica sf. Adormirĭ din Satulungŭ (Hosszufalu) o *licitațiune minuendă* asupra *mai multorŭ reparaturĭ*, ce se cerŭ la biserică și la școlă. Prețulŭ strigării va fi dela suma de 1315 fl. v. a.

Ofertele în scrisŭ se primescŭ pănă la începerea licitațiunii.

Condițiunile speciale se potŭ vedé în fiecare ḑi în edificiulŭ scólei dela acéstă biserică.

Comitetulŭ parochialŭ.
Voicu Roșculețŭ,
presedinte parochialu.

89.3—2

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după améḑĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de améḑĭ
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Brașovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după améḑĭ.
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.

70

Se deschide abonamentŭ pre anulŭ 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Ḑiarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XII. — Apare în 1 și 15 ḑi a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustrațiunĭ frumóse; și publică articlii socialĭ, poesii, novele, schițe, piese teatralĭ ș. a. — mai departe tracteză cestiunĭ literare și scientifice cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune viéța socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiunĭ din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individilorŭ din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România și străinătate 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

PREOTULŬ ROMĂNŬ. Ḑiarŭ bisericescŭ, scolarŭ și literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XIV. — Apare în broșurĭ lunare câte de $2\frac{1}{2}$—$3\frac{1}{2}$ cóle; și publică portretele și biografiile archiereilorŭ și preoțilorŭ mai distinșĭ, precum și alte portrete și ilustrațiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturorŭ sciințelorŭ teologice și între aceștia mulțime de predice pre dumínecĭ, serbătorĭ și diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifice-literarĭ; și în urmă totŭ soiulŭ de amĕnunte și scirĭ cu preferința celorŭ din sfera bisericéscă, scolastică și literară. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

Colectanții primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ orĭ-cuĭ cere.

☞ A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania. ☜

Totŭ de aci se mai potŭ procura și următórele cărțĭ din editura propriă:

Apologie. Discusiunĭ filologice și istorice maghiare privitóre la Românĭ, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulŭ broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrbătorile de peste anŭ, de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acestŭ soiu apărute până acum — avêndŭ și o notiță istorică la fiă-care sĕrbătóre, care arată timpulŭ întroducerei, fasele prin carĭ a trecutŭ și modul cum s'a stabilitŭ respectiva sĕrbătóre. Prețulŭ e 2 fl.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 20 cr.

Idealulŭ perdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealuiu pierdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțŭ. Prețulŭ 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșŭ. Novelă istorică națională. Prețulŭ 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Prețulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulŭ 10 cr.

Hermanŭ și Dorotea după W. de Goethe. traducțiune liberă de Constantinŭ Morariu. Prețulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide. tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, dŭpă Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanŭ St. Șuluțŭ. Prețulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicóră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Prețulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ și viorele, poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preț. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrosa seu **Cloșca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulŭ 20 cr.

Biblioteca Sătenului Românŭ. Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebĭ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă. Prețulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ și practicŭ pentru învĕțămentulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕțătorilorŭ și a altorŭ bărbațĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta, pentru aceea ilŭ și recomandămŭ mai alesŭ directorilorŭ și învĕțătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesațĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Prețulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în trei cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulŭ 30.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Prețulŭ 2 fl.

Manualŭ de stilistică de Ioanŭ F. Negruțŭ, profesorŭ. Opŭ aprobatŭ și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică fórte bogată a acestui op — cuprindêndŭ composițiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obveniente în referințele vieței socialĭ — se póte întrebuința cu multŭ folosŭ de cătră preoțĭ, învĕțătorĭ și alțĭ cărturarĭ românĭ. Prețulŭ 1 fl. 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecțiune de viersurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ș. a. Prețulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕțătorĭ și preparandĭ. Broș. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărțĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ fórte frumosŭ ilustrată. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pândă 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele, Cu mai multe icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtorei de D-ḑeu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ legatŭ și spedatŭ franco e 15 cr.

Tipografia A. MUREȘIANU Brașovŭ.